

OKRESNÁ PROKURATÚRA BRATISLAVA III
Vajnorská 47, 832 77 Bratislava 3

Pd 188/16/1103- 4

V Bratislave 25.08.2016

Zápisnica o prerokovaní protokolu

Na základe preverky vykonanej v Obci Tomášov, Obecný úrad Tomášov, týkajúcej sa zhodnotenia stavu zákonnosti úpravy času predaja v obchode a času prevádzky služieb podľa § 4 ods. 3 písm. i) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení upraveného formou všeobecne záväzného nariadenia, bol dnešného dňa prerokovaný protokol o výsledkoch preverky so starostom Obce Tomášov Ing. Istvánom Pomichalom PhD..

JUDr. Diana Lauková
prokurátorka

Ing. István Pomichal PhD..
starosta

OKRESNÁ PROKURATÚRA BRATISLAVA III
Vajnorská 47, 832 77 Bratislava 3

Pd 188/16/1103-3

V Bratislave 12. augusta 2016

PROTOKOL O VYKONANÍ PREVIERKY

V zmysle § 30 odsek 1 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov bola v obci Tomášov vykonaná previerka, týkajúca sa preskúmania zákonnosti určenia pravidiel času predaja v obchode a času prevádzky služieb na území obce, ktoré obec upravila vo forme všeobecne záväzného nariadenia.

Previerku vykonala: JUDr. Diana Lauková

Označenie preverovaného orgánu: obec Tomášov

Predmet a účel previerky: Preveriť zákonnosť určenia pravidiel času predaja v obchode a času prevádzky služieb na území obce Tomášov, ktoré obec upravila vo forme všeobecne záväzného nariadenia v zmysle ust. § 6 ods. 1 a § 4 ods. 3 písm. i) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov.

Miesto a čas vykonania previerky: Okresná prokuratúra Bratislava III od 18.07.2016 do 31.12.2016

Preverované obdobie: platnosť preskúmaného všeobecne záväzného nariadenia obce

Previerkou bolo zistené, že obec Tomášov v zmysle § 6 ods. 1 a § 4 ods. 3 písm. i) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o obecnom zriadení“) vydala Všeobecne záväzné nariadenie č. 1/2001 o podmienkach predaja výrobkov a poskytovania služieb v prevádzkarniach a na trhovách miestach a o povoľovaní prevádzkového času prevádzkovateľom vykonávajúcim obchodnú činnosť na území obce Tomášov (ďalej len „VZN“) s účinnosťou od 14.03.2001.

Preskúmaním uvedeného VZN som dospela k záveru, že ustanovenia čl. 2 ods. 1, čl. 3 ods. 4, 5 a 6, čl. 4, čl. 5 ods. 1, čl. 6, čl. 7, čl. 8, čl. 9, čl. 10 a čl. 11 ods. 2 boli schválené v rozpore so zákonom.

VZN vo svojich ustanoveniach **čl. 7 a čl. 8 VZN** upravuje povolenia na prevádzkový čas, ktoré vydáva obec na základe žiadostí podnikateľských subjektov.

Obec môže vykonať úpravu predajného a prevádzkového času len formou všeobecne záväzného nariadenia, ktorým budú upravené práva a povinnosti pre prípadne druho vymedzené, avšak konkrétne neurčené (neindividualizované) subjekty. Právna úprava

obsiahnutá v čl. 7 a čl. 8 VZN, podľa ktorej môže podnikateľ predávať tovar, resp. poskytovať služby vo svojich prevádzkach na území obce len na základe povolenia obce, nemá oporu v zákone, pretože žiadny právny predpis neustanovuje zákonné splnomocnenie pre obec, aby takéto povolenie vydávalo.

Poukazujem na to, že v zmysle § 4 ods. 3 písm. i) v spojení s § 11 ods. 4 písm. g) zákona o obecnom zriadení obecne zastupiteľstvo určuje všeobecne záväzným nariadením pravidlá času predaja v obchode, času prevádzky služieb a spravuje trhoviská. Z čoho vyplýva, že obec môže určovať všeobecné pravidlá, ktorými sú povinné riadiť sa subjekty podnikajúce v územnej pôsobnosti obce, ktorá tieto pravidlá určí. **Obci však zákon nezveril rozhodovanie v individuálnych prípadoch o vydaní povolenia na prevádzkovanie podnikania na území obce.** Všeobecne záväzným nariadením ako záväzným právnym aktom nikdy nemožno riešiť konkrétny prípad, ale rieši sa ním celá skupina prípadov, je určený na opakované používanie, má všeobecnú povahu.

Tým, že VZN zveruje v ustanovení čl. 7 a čl. 8 obci rozhodovanie o povolení podnikateľským subjektom predávať tovar, resp. poskytovať služby vo svojich prevádzkach na území obce a v súvislosti s tým, zaväzuje podnikateľa v ustanovení čl. 8 ods. 1 VZN podávať žiadosti o vydanie povolenia obce pre prevádzkovanie podnikania, je v rozpore so zákonom, pretože **obec nie je oprávnená vydávať žiadne povolenia týkajúce sa prevádzkového času (či už predĺženia, úpravy alebo jeho skrátenia) vo vzťahu k individuálne určeným podnikateľským subjektom.**

Vychádzajúc z vyššie uvedeného sú preto celé ustanovenia **čl. 7 a čl. 8** VZN v rozpore so zákonom.

V tejto súvislosti je v rozpore so zákonom aj ustanovenie čl. 11 ods. 2 VZN.

Podľa čl. 11 ods. 2 VZN každá fyzická a právnická osoba poskytujúca podobné služby v obci musí mať schválený prevádzkový čas obecným úradom.

Obec s prihliadnutím na vyššie uvedené skutočnosti nie je oprávnená schvaľovať prevádzkový čas jednotlivým podnikateľom, preto uvedené ustanovenie, ktoré hovorí o schválenom prevádzkovom čase obecným úradom, je rovnako v rozpore so zákonom.

Podľa čl. 9 ods. 1 VZN prevádzkovateľ môže prechodne uzatvoriť prevádzkareň na čas nevyhnutne potrebný len v prípade:

- a) vykonávania inventarizácie
- b) živelnej udalosti
- c) havarijného stavu prevádzkarne alebo jej zariadenia
- d) adaptácie či inej úpravy prevádzkarne alebo jej zariadenia
- e) rozhodnutia príslušného orgánu štátnej správy
- f) dôležitých osobných prekážok v práci pracovníka prevádzkarne.

Podľa čl. 9 ods. 2 VZN ak prechodné uzatvorenie prevádzkarne má trvať viac ako tri dni, je prevádzkovateľ povinný na Obecný úrad neodkladne písomne oznámiť dôvod a trvanie prechodného uzatvorenia.

Podľa čl. 9 ods. 3 VZN v prípadoch, keď prechodné uzatvorenie prevádzkarne má trvať viac ako jeden mesiac, je prevádzkovateľ povinný prerokovať uzatvorenie prevádzkarne na príslušnom oddelení obecného úradu v Tomášove.

Podľa čl. 9 ods. 4 VZN každé prechodné uzatvorenie prevádzkarne je prevádzkovateľ povinný, ak tomu nebránia vážne dôvody, aspoň 3 dni vopred oznámiť výveskou na vhodnom a trvale viditeľnom mieste s uvedením:

- a) dôvodu uzatvorenia prevádzkarne*
- b) dňa a hodiny uzatvorenia prevádzkarne*
- c) doby uzatvorenia prevádzkarne a dňa prípadne hodiny, kedy bude prevádzkareň otvorená*
- d) podpisu prevádzkovateľa.*

Podľa čl. 9 ods. 5 VZN premiestnenie prevádzkarne alebo ukončenie činnosti je prevádzkovateľ povinný písomne oznámiť na Obecný úrad 14 dní pred dňom jej premiestnenia alebo ukončenia činnosti. Pri premiestnení prevádzkarne je prevádzkovateľ povinný požiadať obec o povolenie prevádzkového času v novej prevádzkami.

K povinnostiam prevádzkovateľov pri dočasnom uzavretí a pri zrušení prevádzkarne, ktoré sú uvedené v ustanoveniach čl. 9 VZN, je potrebné uviesť, že ide o úpravu, na ktorú obec nemá zákonné zmocnenie. Povinnosti pri uzavretí a zrušení prevádzkarne sú upravené v ust. § 15 ods. 4 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona o priestupkoch (ďalej len „zákon o ochrane spotrebiteľa“). Obec Tomášov teda prijalo v rámci VZN /čl. 9/ aj povinnosti, ktoré už podnikateľským subjektom ukladá iný právny predpis. V prípade takto prevzatých povinností dochádza k tomu, že rovnaká povinnosť je uložená aj zákonom a aj nariadením. **V prípade porušenia tejto povinnosti sa tak vytvára zákonodarcom nezamýšľaný postih takejto osoby nielen za porušenie zákona, ale aj za porušenie všeobecného záväzného nariadenia.** Duplicitný postih za spáchanie rôznych deliktov na rovnakom skutkovom základe je vylúčený.

Obci neprislúcha právo preberať v prispôsobenej forme alebo s odchýlkami a dodatkami do vlastných nariadení existujúcu zákonnú úpravu. Takáto forma „transpozície“ spôsobuje nežiaducu konkurenciu právnych predpisov na území obce, pretože zákon o obecnom zriadení a uvedené ustanovenie VZN upravujú rovnaké oblasti spoločenských vzťahov, pričom v tomto prípade obec v čl. 9 VZN stanovuje prevádzkovateľom navyše povinnosti, ktoré zákon o ochrane spotrebiteľa prevádzkovateľom vôbec nestanovuje. Obec týmito ustanoveniami výrazne prekračuje svoju právomoc – ukladá povinnosti nad rámec zákona.

VZN okrem úpravy prevádzkového času prevádzkovateľom vykonávajúcim podnikateľskú činnosť na území obce Tomášov upravuje vo svojich ustanoveniach podmienky predaja výrobkov a poskytovania služieb na trhovách miestach v katastrálnom území Tomášov, ktoré obec prijala v zmysle § 3 ods. 8 zákona č. 178/1998 Z.z. o podmienkach predaja výrobkov a poskytovania služieb na trhovách miestach a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 178/1998 Z.z.“).

Nakoľko VZN bolo prijaté ešte vo februári 2001 a zákon č. 178/1998 Z.z. bol odvtedy už 13x novelizovaný, mnohé ustanovenia VZN sa z tohto dôvodu dostali do rozporu s platným zákonom, a preto je potrebné znenie VZN v tejto časti zosúladiť s aktuálnou

právnou úpravou. Týka sa to ustanovení čl. 2 ods. 1, čl. 3 ods. 4, 5 a 6, čl. 4, čl. 5 ods. 1, čl. 6 a čl. 10.

Aj vo vzťahu k úprave týkajúcej sa podmienok predaja výrobkov a poskytovania služieb v prevádzkarňach na trhových miestach, ktorú obec Tomášov prijala vo svojom nariadení, je treba opätovne poukázať na to, že mnohé ustanovenia VZN boli prebraté zo zákona č. 178/1998 Z.z., pričom obci neprislúcha právo preberať v prispôbenej forme alebo s odchýlkami a dodatkami do vlastných nariadení existujúcu zákonnú úpravu. Takáto forma „transpozície“ spôsobuje nežiaducu konkurenciu právnych predpisov na území obce, pretože zákon č. 178/1998 Z.z. a predmetné ustanovenia VZN upravujú rovnaké oblasti spoločenských vzťahov. Týka sa to najmä ustanovení VZN, ktoré ukladajú povinnosti podnikateľom, čo v tomto prípade spôsobuje, že rovnaká povinnosť je uložená aj zákonom a aj nariadením. Ako už bolo spomenuté v prípade porušenia týchto povinností sa tak vytvára zákonodarcom nezamýšľaný postih takejto osoby nielen za porušenie zákona, ale aj za porušenie všeobecného záväzného nariadenia. Duplicitný postih za spáchanie rôznych deliktov na rovnakom skutkovom základe je vylúčený.

Zákon č. 178/1998 Z.z. jednoznačne v § 3 ods. 8 vymedzil okruh vecí, ktoré obec všeobecne záväzným nariadením upraví v súvislosti s predajom výrobkov a poskytovaním služieb na trhových miestach. Ide najmä o druh predávaných výrobkov a poskytovaných služieb, ktorých predaj a poskytovanie je na trhových miestach na území obce povolené; druh, obdobie konania a rozsah príležitostných trhov; trhové dni, predajný a prevádzkový čas; technické, prevádzkové a estetické podmienky stánku s trvalým stanovišťom atď. Preto obec Tomášov mala pri prijímaní VZN upriamiť pozornosť iba na tieto základné otázky, na ktorých úpravu ju zákon splnomocňuje a nie preberať už existujúcu zákonnú úpravu.

Z á v e r :

Vykonanou previerkou bolo zistené, že ustanovenia čl. 2 ods. 1, čl. 3 ods. 4, 5 a 6, čl. 4, čl. 5 ods. 1, čl. 6, čl. 7, čl. 8, čl. 9, čl. 10 a čl. 11 ods. 2 Všeobecne záväzného nariadenia obce Tomášov č. 1/2001 o podmienkach predaja výrobkov a poskytovania služieb v prevádzkarňach a na trhových miestach a o povoľovaní prevádzkového času prevádzkovateľom vykonávajúcim obchodnú činnosť na území obce Tomášov sú v rozpore so zákonom.

Uvedený nedostatok bude riešený podaním protestu prokurátora.

JUDr. Diana Lauková
prokurátorka